

දකුණු පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
தென் மாகாணக் கல்வித் திணைக்களம்
Southern Provincial Department of Education

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය - 13 ශ්‍රේණිය,
පළමු වාර පරීක්ෂණය - 2018 - නොවැම්බර්
குல்விப் பொதுத் தராதர (உயர்தரம்) பரீட்சை 2018 ஜீனவ, தரம் 13 முதலாம் தவணைப் பரீட்சை
General Certificate of Education (Adv. Level) Grade 13 First Term Test 2018 November

කෘෂි විද්‍යාව II
රචනා - පිළිතුරු

08

S

II

- (I) (i) පහත කරන ලද පස් යනු :- ඛේත වගාවට හිතකර වන අයුරින් පස් භෞතික, රසායනික, හා ජෛවීය ගුණාංග ගනින වූ පද්ධතියකි.

(ලකුණු 10)

පහත කළ පටක ලක්ෂණ :-

1. පස් සවිවරතාවය වැඩි ය.
2. මනා ජල අවශෝෂණ ධාරිතාවක් මෙන් ම මනා වාතයකින් යුක්ත වීම.
3. අහඹු රළු බව වැඩි වීම.
4. ක්ෂුද්‍ර හා මනා අවකාශ ප්‍රශස්ත අනුපාතයකින් පැවතීම.
5. මනා ජලවහනයකින් යුක්ත වීම.
6. කැට අයන හුවමාරු ධාරිතාවය ඉහළ අගයකින් පැවතීම
7. හිතකර ක්ෂුද්‍රජීව ගහණය ඉහළ මට්ටමකින් පැවතීම.
8. දෘඪතා සංතෘප්තිය වැඩි වීම.
9. පාංශු ප්‍රතිරෝධය අඩු වීම.
10. පාංශු ව්‍යුහය නිසි පරිදි සංවිධානය වී තිබීම. උදා:- මතුපිට කණිකාමය ව්‍යුහය

(කරුණු 8කට 8 x 5 = 40)

- (ii) උත්ස්වේදනය යනු :- ඖෂධය වායුව කොටස් වලින් ජලය වාෂ්ප ආකාරයෙන් ඉවත් වීම යි.

(ලකුණු 06)

උත්ස්වේදනයේ වැදගත්කම නම් :-

1. ජලය වාෂ්පාකාරයෙන් පිට වීම නිසා ශාක පිපිල් වීම.
2. උත්ස්වේදන වූ ශාක බලය නිසා බිහිවී පෝෂක අවශෝෂණය කිරීම.
3. ජල චක්‍රය පවත්වාගෙන යාමට දායක වීම.
4. ශෛලමය පරිවහනයට අවශ්‍ය ජලය පැමිණීම.
5. පරිසරය පිපිල් වීම.

(ලකුණු 4 x 4 = 16)

උත්ස්වේදනය පාලනය කරන ක්‍රම

1. ප්‍රති උත්ස්වේදන කාරක භාවිතය

උදා - පූර්විකා වසන ආකාර (ABA) පත්‍ර මත තුනී පටල පාදක ආකාර පරිවෘත්තීය වීම සහිත ආකාර

2. ආරක්ෂිත ශාක තුළ ඛේත වැඩීම
3. පෙවන පැමිණීම
4. පැළ පිටුවීමේ දී පත්‍ර අවත් ඉවත්කර පිටුවීම
5. පත්‍ර අවට (CO₂) වැඩි කිරීම
6. පුළුං බාධක ශාක පිටුවීම.
7. ශාක වල ඵලදායී නොවන අතු තරා ඉවත් කිරීම.

(ලකුණු 7 x කරුණු 4 = 28)

- (iii) කෘෂිකර්මයේ අභියෝග

කෘෂි කර්මාන්තයට අවශ්‍ය යෙදවුම් හා සම්පත් සපයා ගැනීම නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය මනාව සිදු කිරීම, අලෙවිය ආදිය පිළිබඳව පවතින ගැටළු කෘෂිකර්මයේ අභියෝග ලෙස සැලකේ.

(ලකුණු 10)

- ❖ කෘෂි කාර්ෂණය නිව්ලෙස ගොවීන් වෙත ළඟා නොවීම
- ❖ කෘෂි නිෂ්පාදන වියාලු වශයෙන් ආනයනය කිරීම,
- ❖ කෘෂිකාර්මාන්තය ආශ්‍රිත දක්ෂ ව්‍යවසායකයින්ගේ හිඟය
- ❖ උපරිම අස්වනු චීනයෙන් කරා ළඟාවීමට අපොහොසත් වීම.
- ❖ අතිශය දේශගුණික කාන්තාවයන්ට ගොදුරු වීමේ අවදානම
- ❖ නිෂ්පාදන අලෙවියේ පවතිනා ගැටළු
- ❖ දේශීය රාජ්‍ය නිවුට් වෙගයෙන් ක්ෂය වී යාම
- ❖ රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තිවල පවතින දුර්වලතා
- ❖ කෘෂි ව්‍යාප්ති පෙවියේ පවතින දුර්වලතා
- ❖ වගා ඉඩම් කැබලි වීම

විශ්කම්භය 2.5 cm සහ දිග 10-30cm ප්‍රමාණයේ දඬු කැබලි නිෂ්පාදන ආකාරයට කපා රෝපණ මාධ්‍යයක සිටුවනු ලැබේ. (මන්දාකෘත්‍ය, චෝගන්විලා, හිලිවිසිස්)

විස්තරයට - 08
උදාහරණයට - 02
(ලකුණු 10)

අඩ දළ දඬු කැබලි

අර්ධ ලෙස පරිණත වූ තරමක් කාණ්ඩය අතු කැබලි මේවායේ එක්වෙයි. හෝර්මෝන, හා සංවිත ආහාර ප්‍රමාණවත් මට්ටමක ඇත.

දිග 7 cm -15 cm පමණ වූ දඬු කැබලි සුදුසු ආකාරයට කපා පාද නොවසන් ඇති පත්‍ර ඉවත් කර රෝපණ මාධ්‍යයක සිටුවනු ලැබේ. (රෝස, ක්‍රෝවින්, පටන්තු මල්)

විස්තරයට - 08
උදාහරණයට - 02
(ලකුණු 10)

පා දඬු කැබලි

වර්ධනය වන කාණ්ඩය ශාකවල මෘදු මාංශල ප්‍රතිනිෂ්පාදනය නොවූ අග්‍රස්ථ අතු කැබලි පා දඬු කැබලි ලෙස හැඳින්වේ. මේවායේ සංවිත ආහාර අඩු ය. හෝමෝන ප්‍රමාණය වැඩි යි. (උදා : ඉන්තල, බතල, කේල්ලියාස්)

නෙතමනය හා ආර්ද්‍රතාවය පාලනය කරමින් දඬු කැබලි ඉක්මනින් පැළ කර ගැනීමට ශාක ප්‍රචාරක ව්‍යුහ පොදා ගත හැක. දඬු කැබලි කැපීමේ දී සසට යට වන අග්‍රය 45°C ආතතව ද, ඉහල අග්‍රය තිරස්ව ද කැපිය යුතු ය.

විස්තරයට - 08
උදාහරණයට - 02
(ලකුණු 10)

2. පත්‍ර සහ පත්‍ර කැබලි මගින් ප්‍රචාරණය

සණකම් හා මංසල පත්‍ර සහිත ශාක ප්‍රචාරණය සඳහා පත්‍ර කැබලි පොදා ගනී (උදා : ක්ෂේත්‍රියා , පෙපරෝටිය, අක්කපාන, ඇග්‍රිකන් වයලට්) මෙහි දී සම්පූර්ණයෙන් ම හෝ පත්‍ර කැබලි පොදාගනී. රෝපණය සඳහා සැහැල්ලු ජලවහනය හොඳින් සිදුවන රෝපණ මාධ්‍යයක් විය යුතු ය.

විස්තරයට - 08
උදාහරණයට - 02
(ලකුණු 10)

3. මුල් කැබලි මගින් ප්‍රචාරණය

1cm විශ්කම්භයක් ඇති 8-10 cm පමණ දිග වූ මුල් කැබලි සිටුවීම සඳහා යෝග්‍ය වේ. මතුපිට පස් , නොරම්පොල්වි : වැලි : 1 : 1 : 1 අනුපාතයට මිශ්‍ර කර මාධ්‍යය සාදා ගනී, නෙතමනය අවශ්‍ය පමණට ලබා දීමත් පැලවනතුරු සෙවන ලබා දීමත් අවශ්‍ය වේ. (පේර, කොහොඹ, කරපිංචා, දෙල්)

විස්තරයට - 08
උදාහරණයට - 02
(ලකුණු 10)

(3) (ii) පත්‍ර අස්වනු හානි යනු.

අස්වනු නෙලීමේ සිට පාරිභෝගිකයා අතට පත්වන තෙක් අස්වැන්නට සිදු කරන විවිධ ක්‍රියා නිසා සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක හානිය යි.

(ලකුණු 10)

පත්‍ර අස්වනු හානි සිදු වන අවස්ථා

1. අස්වනු නෙලීමේ දී	7. අලෙවියේ දී/ වෙළෙඳපොළ තුළදී
2. අස්වනු පිරිසිදු කිරීමේ දී	8. මිල දී ගත් අවස්ථාවේ සිට නිවසේ ගබඩාකරන අවස්ථාව තෙක්
3. අස්වනු ඇසිරීමේ දී	9. පිසීමේ සිට ආහාරයට ගන්නා තෙක්
4. ගබඩා කිරීමේ දී	
5. ප්‍රවාහනයේ දී	
6. අස්වනු පැකට්ටු කිරීමේ දී	

කරුණු 8ක් නම් කිරීමට 2 x 8 = 16

අස්වනු හානිය අවම වන අයුරු

1. නෙලීමේ දී : එක් එක් බෝගයට දිනෙන් සුදුසු වේලාව දී අස්වනු නෙලීම උදා : - කොළ , රළුවළු - උදේ වරුවේ පරිනත අවස්ථාවය පැමිණි පසු නෙලීම උදා : බණ්ඩක්කා , - ළඟට අවස්ථාවේ දී සුදුසු උපකරණ භාවිතය අස්වනු නෙලන දිනයේ කාලගුණික තත්ත්වය
2. පිරිසිදුකිරීමේ දී සේදීම (උණු ජල ප්‍රතිකාරය, පිරිසිදු ජලය භාවිතා කර සේදීම මාරුණු පත්‍ර හා මුල් කොටස් ඉවත් කිරීම, අඹ, ගස්ලවු ආදී කිරි සහිත අස්වනු සිසිල් ජලයෙන් සේදීම. රෝග හා පලිබෝධ හානි වූ කොටස් ඉවත් කිරීම.
3. ඇසිරීමේ දී අස්වනු හෝරා ඇසිරීම, (ඉයුණු / අඹු , පළිබෝධහානියට ලක් වූ / ලක් නොවූ , යාන්ත්‍රික හානි වූ / නොවූ) ලෙස යෝග්‍ය ඇසුරුම් භාවිතය ප්‍රමාණය ඉක්මවා ඇසිරීම වැළැක්වීම. එක් ඇසුරුමක් තුළ එක් අස්වනු වර්ගයක් ඇසිරීම

4. ගබඩා කිරීමේ දී

එක ළග ගබඩා නොකළ යුතු බෝග එකට ගබඩා නොකිරීම.
අවශ්‍යතාවය පරිදි ගබඩාවේ උෂ්ණත්වය හා ආර්ද්‍රතාවය පාලනය කිරීම.
ගබඩාව ආරක්ෂිත ව සකසා තිබීම.
වාතය සංසරණය වන පරිදි අවටි ගැසීම
ගබඩාවේ කෘමි පලිබෝධ පාලනයට යොමය ද්‍රව්‍ය භාවිත කිරීම

5. ප්‍රවාහනයේ දී

වාහනය පුළුල් ව පැදවීම.
මැනවින් වාතාශය ලැබෙන පරිදි ඇසිරීම
ප්‍රවාහනයට පුදුසු වාහන යොදා ගැනීම
හිරු එළියෙන් හා වර්ෂාවෙන් ආරක්ෂා කර ගැනීම

6. අස්වනු සැකසීමේ දී

වි සඳහා කොළ මව්න යන්ත්‍ර භාවිතය
වි කැමිබීමේ දී ජලවාෂ්පයෙන් කැමිබීම. (බොයිලේරු භාවිතය)
අස්වනු වියළීමේ දී තෙත මනය 14% දක්වා අඩු කිරීම.

7. අලෙවිය

අලෙවි ශාලා දී වර්ෂාවෙන් හා හිරු එළියෙන් ආරක්ෂා කර ගැනීම.
ආරක්ෂා වන ලෙස ඇසිරීම
වෙන් වෙන් ව අස්වනු ඇසිරීම
ගොඩනැගිලි හා ගබඩා පහසුකම් පුළුල් කිරීම

8. භාවිතයේ දී

නිවසට ප්‍රමාණවත් තරමට මිල දී ගැනීම
යෙහන යාලේ දී හා ගබඩා කිරීමේ දී ආරක්ෂිත ක්‍රම අනුගමනය කිරීම
ප්‍රමාණවත් තරමට පිසීම
පිසීමේ දී හැසුරු කිරීමේ දී හානිය අවම කිරීම.

එස් එස් අවස්ථාවේ දී අස්වනු හානි අවම කරන
එස් ක්‍රමයක් වෙනුවෙන්
(ලකුණු 3 බැගින් 8 x 3 = 24)

(iii) ලේඛන පොතෙහි යනු පසේ සාරවත් භාවය වැඩි කිරීම සඳහා එනම් පටට පෝෂක එකතු කිරීම සඳහා ක්‍රියාත්මක වන
පසේ වෙනසන් විවිධ ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් අඩංගු ජීවී ද්‍රව්‍යයකි. (ලකුණු 10)

ලේඛන පොතෙහි වැදගත්කම

1. නයිට්‍රජන් තිර කිරීම මගින් පසට නයිට්‍රජන් ලබා දීම
2. බෝග අස්වනු 4-5% කින් ඉහළ නැංවීම
3. පසේ ගුණාංග වැඩි දියුණු කිරීම
4. පසේ සාරවත් භාවය තිරසාර වීම
5. පසේ පොස්පරස් ද්‍රාව්‍යතාවය වැඩි දියුණු කර ගතයට ලබාගත හැකි තත්වයට පත් කිරීම
6. ගෘහ වර්ධක උත්තේජක ද්‍රව්‍ය නිපදවීමෙන් ගෘහ වර්ධනය උත්තේජනය වීම
7. රසායනික පොහොර භාවිතය අවම වීම
8. ලේඛන පොතෙහි වැඩි බැක්ටීරියා පෝෂක ස්වභාවික පෝෂක වක්‍ර යාන්ත්‍රණය ප්‍රවර්ධනය කර පසට භාවිතය
ද්‍රව්‍ය ලබා දීම.
9. නිරෝගී ගෘහ ලැබීම
10. පෝෂක පොහොර වැඩි දියුණු වීම.

කරුණු 8න් පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු 5 බැගින් - 8 x 5 = 40

(4) (i) දුර්වල ජලවිභක්තය යනු :

පසේ අතිරික්ත ජලය පාංශු පැතිකටෙන් බවත් නොවී පසේ මූල කලාප ප්‍රදේශය තුළ එක්වත් වීම යි.

බෝග වගාවට බලපාන පාෂෑණ බලපෑම්

(ලකුණු 10)

1. පත්‍ර කහපැති වීම (හරිතත්වය)
2. ශාක වර්ධනය අඩාල වීම
3. අස්වනු අඩු වීම
4. මුල් ආශ්‍රිත රෝග ව්‍යාප්තිය (උදා : දියමලං කෑම)
5. ශාක මුල් ගැඹුරටට නොවැඩෙන නිසා ඇඳ වැටීම
6. පසේ O_2 හිඟවීම නිසා මුල්වල පාරගම්‍යතාවය අඩු වී ජල අවශෝෂණය හා ලෝහක අවශෝෂණය දුර්වල වීම.
7. ශාක මුල් වල ස්වසන තත්ව අති වී ශාකවලට විෂ ද්‍රව්‍ය එක් වීම.

(ලකුණු 4 බැගින් සරුණු 5කට - $4 \times 5 = 20$)

වක්‍ර බලපෑම් :-

1. පාංශු වාතනය දුර්වල වේ.
2. නිර්වායු ස්වභාවය වී H_2S , CO_2 වැනි වායු අධික ලෙස නිකුත් වීම.
3. කාබනික ද්‍රව්‍ය විශෝජනය සෙමින් සිදු වීම.
4. පසේ ලවණතාව ඇති වීම.
5. වක්‍රනය දුර්වල වීම.
6. ගොවි උපකරණ ක්‍රියාත්මක කිරීම අපහසු වීම.
7. බිම් සැකසීම අපහසු වීම.
8. මදුරුවන් බෝවීම නිසා මිනිස් පෝෂණයට තර්ජන ඇතිවීම.

(ලකුණු 4 බැගින් සරුණු 5ට
 $4 \times 5 = 20$)

(4)

(II) පාලිත කෘෂිකර්මය යනු :-

වායව හා පාංශු පරිසර සාධක බෝගවලට උචිත අයුරින් කෘතීමව පාලනය කරමින් වගා කටයුතු පවත්වාගෙන යාමයි.

(ලකුණු 5)

දේශගුණික විපර්යාස යනු :-

යම් ප්‍රදේශයක විශාල පරිමාණයෙන් දිගුකාලීනව සිදුවන දේශගුණික සාධකවල වෙනස්වීමයි.

(ලකුණු 5)

සාලගුණික විපර්යාසවල බලපෑම අවම කිරීමට පාලිත කෘෂිකර්මයේ වැදගත්කම

1. දේශගුණික විපර්යාස නිසා වර්ෂාපතන රටාවේ හා නිවුතාවයන් ඇතිවේ. එය වළක්වා ගැනීමට ආරක්ෂිත ගෘහ තුළ වගා කළ හැක.
2. අධික නිසා, ජලගැලීම් තත්ත්ව ඇතිවීමට දේශගුණික විපර්යාස වල දී සිදුවන ඵලතීන්ද, ලාභිනා තත්ත්ව හේතුවේ. මේවායින් බෝග ආරක්ෂා කිරීමට ආරක්ෂිත ගෘහ තුළ වගා කළ හැක.
3. උෂ්ණත්වය ඉහළ යාම නිසා පරාගනයට බාධා ඇති වීම, ආසන්න ඇති වීම අඩුවීම, පරාග විසළී යාම සිදුවීම, මෙම තත්ත්ව වළක්වා ගැනීමට පාලිත කෘෂිකර්මය යොදා ගත හැක.
4. දේශගුණික විපර්යාස හේතුවෙන් අධික නිවුතාවයෙන් යුක්ත වැසි ඇති වේ. එම වැසි වලින් බෝග හානි වීම වළක්වා ගැනීමට පාලිත කෘෂිකර්මය යොදා ගනී.
5. හිසි කලට වැසි නොලැබීම නිසා කන්නයට වගා කළ නොහැකි වේ. එවැනි අවස්ථාවල දී ආරක්ෂිත ගෘහ තුළ වගා කරනු ලැබේ.
6. දේශගුණික විපර්යාස නිසා මුහුදු ජල මට්ටම් ඉහළ යාම සහ පසේ ලවණකාවය ඇති වේ. එවිට වගා කළ හැකි බිම් ප්‍රමාණය අඩුවේ. එවිට පාලිත කෘෂිකර්මය යොදා වගා කිරීමට පුළුවන.
7. අධික සුළං තත්ත්ව නිසා බෝගවලට පිදුවන යාන්ත්‍රික හානි වළක්වා ගත හැක.
8. දේශගුණික සාධක අහිතකර වීමෙන් සිදුවන බලපෑම් අවම කිරීමට පාලිත කෘෂිකර්මය යටතේ බෝග වගා අඛණ්ඩ අස්වැන්නක් ලබා ගත හැක.

(සරුණු 5ක් විස්තර කිරීමට ලකුණු 8 බැගින් -
 $8 \times 5 = 40$)

(iii) පළිබෝධ ගහනය ආර්ථික හානිදායක මට්ටමට පහළින් පවත්වා ගැනීම සඳහා පවතින පළිබෝධ පාලන ක්‍රමවල කෙටුම්පතේ දී උචිත අවස්ථාවල දී යොදා ගනිමින් පළිබෝධ පාලනය කිරීම ඒකාබද්ධ පළිබෝධ කළමනාකරණය නම් වේ.

(ලකුණු 10)

වැදගත්කම්

1. පළිබෝධනාශක මගින් සිදු වන පරිසර අපවතුලිතභාවය අවම වේ. (උදා: සුපර්මෙක තත්ව)
2. කෘමි රසායනික ද්‍රව්‍ය වලට ප්‍රතිරෝධී මාදිලි ඇති වීම අවම කරගත හැක.
3. පළිබෝධනාශකයන්ගේ ස්වාභාවික සතුරන් ආරක්ෂා වේ.
4. අපේක්ෂිත විවිධත්වය ආරක්ෂා වේ.
5. දේවල්වලින් ගුණාත්මක භාවය අඩු වේ.
6. පස, ජලය, වාතය, දූෂණය වීම අඩු වේ.
7. පළිබෝධ වසංගත ක්ෂේත්‍රයට පත් නොවේ.
8. රසායනික ද්‍රව්‍ය භාවිතය අවම වීම නිසා පළිබෝධ මර්ධනය සඳහා යන වියදම අවම කරගත හැක.

(කරුණු 8ක් සඳහා
ලකුණු 8 x 5 = 40)

(5) (1) අවම බිම්පැතැසීම යනු මුළු ක්ෂේත්‍රයම ම ප්‍රාග්ධන බිම් පැතැසීම සිදු කර බිජු පැළ සිටුවන ලේලිය මගින් පමණක් දිවිසිසිස බිම් පැතැසීම සිදු කර ඉක්මන් බිජු ප්‍රයෝජනයක් ලබාගනිමින් සිදු කරන බිම් පැතැසීමේ ක්‍රමය යි.

වැදගත්කම්

1. බැවුම් බිම්වල පාංශු බාදනය වීම කරගත හැක.
2. පසට පෝෂක එකතු වන ප්‍රමාණය වැඩිය. (වල්පැළ දිරාපත් වීම නිසා)
3. බිම් පැතැසීමේ පියවර ගණන අඩු යි. එම නිසා ගත වන කාලය අඩු ය.
4. වැයවන වියදම අඩු ය.
5. පෙහොර පෙදීම වැඩිවීම ආදිය එක වට සිදු කළ හැක.
6. වගා කන්න අතර පරතරය අඩුයි. එමනිසා වසරකට වැඩි වාර ගණනක් වගා කළ හැක.
7. මුළු කලාපයේ පැරණි මුල් දිරාපත්වීම් නිසා පසට ජලය කාන්දු වීම මනාපේ සිදුවේ.
8. ගොවිපල යන්ත්‍ර නිසා පස කද වීම අඩුය.

(කරුණු 8 ක් විස්තර කිරීමට ලකුණු 5 බැගින්)
(08 x 05 = 40)

5) (ii) ස්වාභාවික මර්ධක ප්‍රචාරණය යනු :-

මිනිසාගේ මැදිහත් වීමකින් තොරව ශාකය මගින් ඇති කරන විශේෂිත ව්‍යුහ මගින් අලිංගිකව නවගත ඇති කර ගැනීමයි. එම ව්‍යුහ මගින් සිදුකරන ප්‍රචාරණ ක්‍රම ස්වාභාවික මර්ධක ප්‍රචාරණ ක්‍රම වේ.

(ලකුණු 10)

උදා:- කෝම, බල්බ, ස්කන්ධ, ආකන්ධ, මෙට්ටන්, මොරොසියන්, ධාවක බල්බල

1. කෝම ගැට සහ පර්ව සහිත භූගත කඳෙහි පාදයට ව්‍යුහය වන්නේ කෝමය යි. මෙහි කක්ෂීය අංකුර හා ශල්ක පත්‍ර ඇත. ශාකය පරිතත වූ පසු පරණ කෝමයට ඉහළින් කෝම එකක් හෝ කිහිපයක් පොළොවට ලම්බකව වර්ධනය වේ.
උදා:- හබරල කුලයේ ශාක, කෙසෙල්
2. බල්බ පැතලි වූ කඳට මාංශල පත්‍ර සම්බන්ධ වී ඇත. පත්‍ර පාදවල ආහාර තැන්පත් වීමෙන් සෑදී ඇත. මෙවාගේ කක්ෂීය අංකුර සෑදීමෙන් නව ශාක බිහිවේ.
උදා:- එෂු, ලීස්ස්, ගොඩමානෙල්
3. මෙරොසියන් කිරිස් අතට වැටුණු භූගත මාංශල කඳක් මෙරොසියන් ලෙස හඳුන්වයි. මෙවා මෙරොසියන් ආහන්කුක මුල් නිපදවයි. මෙහි කක්ෂීය අංකුර හා ශල්ක පත්‍ර සහිත කොටස් සිටුවීමෙන් නව ශාක ලබාගත හැක.

උදා:- කැනාස්, ඉඟුරු, කහ

4. ජනතාව - ආකෘතිව භූගත සතු කොටස්වල ආහාර තැන්පත් වීමෙන් සැදේ. මෙහි හට ගන්නා අංකුර හා ලේප සහ කොටස් "ඇස්" ලෙස හැඳින්වේ. එම කොටස් වෙන්කර ගැනීමෙන් නව ශාක ලබාගත හැක.

5. මොරෙයියන් සමහර ශාකවල එහි භූගත කොටසකින් හෝ මූල පද්ධතියෙන් ආත්මක සතුන් ඇති කරයි. ඒවා මොරෙයියන් වේ.

උදා:- ගෙටෙල්, වී, කණ, අත්තාසි

6. වාටක දිග පර්වයන් සහිතය. පස මත වැඩි වැල් මෙන් දිවයන ඇඟුම් වැල් වර්ගවල බැම ගැටයකින් ම මුල් හා අංකුර හටගනී. මෙම කොටස් වෙන්කර ගැනීමෙන් නව ශාක ලබා ගනී.

උදා:- ගොවුකොළ, ස්ට්‍රෝබෙරි

7. බල්බිල පුෂ්ප හෝ කක්ෂීය අංකුරවල ආහාර තැන්පත් වීමෙන් සැදේ.

උදා:- කණ, වැල් අල

(රූපය සහිතව සරුණු 5 ක් විස්තර කිරීමට ලකුණු 8 බැගින්)
(08 x 05 = 40)

(iii) පාරිභෝගික රුවකින් වියට ගැලපෙන පරිදි හා භාවිතයට පහසුවන අයුරින් යම්කිසි ආහාරයක් විවිධ මුහුණුවරින් වෙනස්වීමට ඉදිරිපත් කිරීම ආහාර විවිධාංගීකරණය යි.

(ලකුණු 10)

වැදගත්කම් :-

1. ආහාර අපතේ යාම අවම කරගත හැක.
2. පුද්ගල රුවකින් විවිධ නිසා ආහාර විවිධාංගීකරණය කර විවිධ මුහුණුවරින් ඉදිරිපත් කිරීමෙන් වෙනස්වීමට ඉල්ලුම් වැඩිකර ගත හැක.
3. ආහාර සැකසීමේ දී ආහාරවල අඩංගු පෝෂක හානි වීම නිසා එම පෝෂක නැවත ලබාදීමට හැකිවීම.
උදා: සරු කිරීම
4. සමහර ආහාර විවිධාංගීකරණය කිරීමෙන් පසු පමණක් ආහාරයට ගත හැකි වීම.
උදා- කට්ටා මාරු කරවල බවට පත් කිරීම.
5. ආහාරවල අඩංගු නොවන පෝෂක ආහාරයට එකතු කිරීම මගින් ඒවායේ පෝෂණ ගුණය ඉහළ නැංවීමට හැකි වීම.
6. කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන මොහොතකින් පසුව නිසා අස්වනු නෙලන සමයේ පුළුබකාරිය හේතුවෙන් අස්වනු අපතේ යාම වළක්වා විවිධාංගීකරණය කර ඒවා නොමැති කාලයේ දී ප්‍රයෝජනයට ගත හැක.
7. අවාරයේ වෙනස්වීමට ඉදිරිපත් කර මිල උච්චාවචනය වැළැක්වීම.
8. විවිධාංගීකරණය කරන ලද ආහාර අපනයනය කිරීමෙන් විදේශ ව්‍යාපාර උපයා ගත හැක.
9. වර්තමාන ගෘහණය පාර්ශ්ව බහුල නිසා විවිධාංගීකරණය කළ ආහාර භාවිතයෙන් කාලය ඉතිරිකරගත හැක.
10. සමාජයේ පවතින පෝෂක ගැටළු වලට පිළියමක් ලෙස විවිධාංගීකරණය කළ ආහාර යොදාගත හැක.
උදා- අයවින් මිශ්‍ර පුණු
11. විවිධාංගීකරණය කළ ආහාර නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ යෙදීම තුළින් ස්වයං රැකියා අවස්ථා උදාවීම.

(සරුණු 8 ක් සඳහා ලකුණු 5 බැගින්)
(08 x 05 = 40)

(6) (i) රීතින්ගේ ආවේණික ලක්ෂණ සඳහා අදාළ වන පියවර එක, ප්‍රවේණික සම්පත් ලෙස හැඳින්වේ. (ලකුණු 10)

❖ ප්‍රවේණික සම්පත්වලට මානව ක්‍රියාකාරිත්වය නිසා ඇති කරන්න

1. ජීවීන් සඳහා පවතින වාසස්ථාන විනාශ කිරීම හෝ වෙනස් කිරීම.
උදා:- සංවර්ධන ව්‍යාපාර, වගුරු බිම් ගොඩනිරීම, නිවාස, කර්මාන්තශාලා ඉදිකිරීම
2. සම්පත් අධිපරිභෝජනය
3. පරිසර දූෂණය
4. ජාන සම්පත් වෙළඳාම සහ පොරකම් කිරීම.
5. නව වැඩිදියුණු කරන ලද ශාක ප්‍රභේද හා සත්ත්ව වර්ග ඇති කිරීම.
6. කාන්තාරකරණය පිළි වීම.
7. මිනිසා විසින් පරිසරයට ඇතිකරන බලපෑම
උදා:- වන විනාශය, කෘමිනාශන, වල්නාශන, අවිධිමත් ගොවිතැන් ක්‍රම
8. ජාන සම්පත් පුළුස්සීමේ ක්‍රම උපයෝගී නොවීම.

(සරුණු 8 ක් සඳහා ලකුණු 5 බැගින්)
(08 x 05 = 40)

- (ii) බෝග වගාවට හානි සිදුකරන රෝගකාරකයන්, කෘමි හා වෙනත් පැයුන් ද වළපැළෑටි ද සාලනයට යොදා ගන්නා රසායනික ද්‍රව්‍ය පළිබෝධ නාශක ලෙස හඳුන්වයි. (ලකුණු 10)

❖ පළිබෝධනාශක ඉසින අතරතුර අනුගමනය කරන ආරක්ෂිත ක්‍රියා

1. ආරක්ෂිත ඇඳුම් සවිචලයක් ඇඳ ගැනීම- මුඛ ආවරණ, හිස් ආවරණ
2. පුළුං දිශාවට ලම්බකව ඉසීම.
3. ඉසින අතරතුර මුලත්විට කැමෙන්, ආහාර ගැනීමෙන් වැළකීම
4. යොදන අතරතුර දැඩිය පිපදැම්මෙන් වැළකීම.
5. අවසර වූ නොපලයට මුඛයෙන් පිඹීම සිදු නොකිරීම. ඒ පදනා පිටුම් කොන්දක් හැඩින් කිරීම හෝ ජලයෙන් සේදීම.
6. පැහැදිලි අතසත් ඇති දිනක පළිබෝධනාශක ඉසීම.
7. විෂ අධික පළිබෝධනාශක ඉසීමේ දී තවත් පුද්ගලයෙකුගේ සහය ලබා දීම.
8. ඉසින අතරතුර ස්ත්‍රාන්තය, හිසරදය, වමනය වැනි ශාරීරික අපහසුතාවයන් දැනුනහොත් පළිබෝධනාශකය ලේඛලය හා ඇසුරුම් කහිකව වහාම රෝහල වෙත ගෙනයාම.

(කරුණු 4ට ලකුණු 5 බැගින්)
(04 x 05 = 20)

❖ පළිබෝධනාශක පෙදීමෙන් පසු අනුගමනය කළයුතු ආරක්ෂිත ක්‍රියා

1. හිස් පළිබෝධනාශක බෝතල් සහ ලේඛල් කලා පොඩ්කර ගැසුරින් වැළලීම.
2. ඉසීම අවසන් වූ විගස හාවිතා කළ උපකරණ හොඳින් සේදීම හා එම ජලය වළකට එකතු කිරීම.
3. ඉසින අවස්ථාවේ ඇඳුම්ව ඇඳුම් සේදීම හා ශරීරය පිරිසිදු කර ගැනීම.
4. වැරදීමකින් පළිබෝධනාශක ඇසේ නැවරුනහොත් කිහිපවරක් පිරිසිදු ජලයෙන් සේදීම.
5. ඉසීමෙන් පසුව වුවද ස්ත්‍රාන්තය, හිසරදය, වමනය වැනි අපහසුතාවයන් ඇතිවුවහොත් පළිබෝධනාශක ඇසුරුම් ද රැගෙන වහාම රෝහල වෙත යාම.

(කරුණු 4ට ලකුණු 5 බැගින්)
(04 x 05 = 20)

- (6) (iii) වර්ෂාපතනය පසු ජලය වළාකුළු වල පිට 1-5 mm අතර විෂකම්භයෙන් යුතු ජල සිංදු ලෙස තොළුවට පහික වීමයි. (ලකුණු 10)

❖ වර්ෂාපතනයේ හිතකර බලපෑම්

1. ශාක වර්ධනයට අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට ජලය ලැබෙන්නේ වර්ෂාපතනය මගිනි.
2. වර්ෂා ජලය පසට එකතු වූ විට පෝෂක අවශෝෂනය හොඳින් සිදුවේ.
3. බෝග ශාක වල පතු සේදියාම් නිසා ප්‍රභාසංලේඛන රාක්ෂ්‍ය හොඳින් පිරිසිදු වී ප්‍රභාසංලේඛනය පහසුවේ.

(කරුණු 3කට ලකුණු 5 බැගින්)
(03 x 05 = 15)

❖ අධික වර්ෂාපතනයේ බලපෑම්

1. අතර වළාකුළු වලින් බරවීම නිසා ස්පර්ශලෝභය අඩුවී ශාක වර්ධනය අඩුවේ.
2. ශාක ඇඳ වැටේ.
3. පරාග හා ප්‍රභව හැලේ.
4. එල කුණු වේ.
5. ජල ගැලීම නිසා ශාක මිය යයි.
6. සතු ඉවියාම් නිසා ප්‍රභාසංලේඛනය අඩුවේ.

(මෙම කරුණු විස්තර කිරීම අවශ්‍යයි)
(කරුණු 5කට ලකුණු 5 බැගින්)
(05 x 05 = 25)